FINNISH MUSIC COUNCIL

Asiantuntijalausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle
Suomen musiikkineuvosto (Finnish Music Council Association ry)
Asia: HE 146/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022
Teema: Taide ja kulttuuri (29.80); Kulttuuritoimijoiden tilanne ja toiminnan näkymät

---

Hallituksen esityksessä kulttuuriin kohdistuu 18,4 miljoonan euron leikkaus, jota Musiikkineuvosto ei hyväksy. Taiteen rahoitus vähenee hallituksen esityksessä 18 % edellisvuodesta, ja menokehyksen sisältä suoraan yksittäisille taiteilijoille suunnattavien apurahojen määrä laskee samaan aikaan 3 %. Kokonaisvaikutus on lamaannuttava alan avustusten ja taiteen apurahojen laskun myötä.

Rahapelituottojen väheneminen kulttuurialan leikkausten perusteena ei ole kestävä, vaan kulttuurin rahoitus on saatava täysimittaisena terveelle pohjalle ja kasvuun. Erkki Liikasen työryhmän selvitys (2021) on tähän hyvä lähtökohta.

Leikkaukset rampauttavat toimintaa merkittävästi, ja lisäksi kerrannaisvaikutuksena hankaloittavat sitäkin toimintaa, joka vielä olisi jäljellä. Ne vievät sisältöä, elämyksiä, kokemuksia, tekemistä, oppimista ja asiantuntemusta pois kaikilta ympäri Suomen. Erityisesti leikkaukset osuvat lapsiin ja vähemmistöihin sekä monimuotoisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Jälleenrakentamisen tarve koskee niin harrastajia kuin ammattilaisia sekä tulevaisuuden tekijöitä: musiikkialan ammatteihin opiskelevat nuoret ovat ilmaisseet musiikkikoulutussektorin järjestöille huolensa tulevaisuuden työskentelynäkymistä alan heikon tilanteen vuoksi.

Uusien ylimääräisten taitelijaeläkkeiden määrää tulisi nostaa esitetystä 51:stä alan järjestöjen arvioimaa tarvetta vastaavasti 100 kappaleeseen vuodessa.

Musiikkineuvosto pitää positiivisena, että esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen osoitetaan käytettäväksi valtionosuuksina 8 000 000 ja Taiken kautta vapaalle kentälle 3 000 000 euroa. Muistutamme kuitenkin tarpeesta kasvattaa esittävän taiteen VOS-rahoituksen tasoa pysyvästi, koska uudistuksen tullessa voimaan rahoituksesta kilpailevia tahoja on aiempaa enemmän.

Positiivista on myös yksityisen kopioinnin hyvitysmaksun tason säilyttäminen 11 miljoonassa eurossa. Hyvitysmaksun merkitys luovan alan rahoituslähteenä on merkittävä, ja nykyisestä tasosta tulee pitää kiinni.

Kulttuuriin panostaminen on investointi, joka luo hyvinvointia ja kasvua. Etenkin nyt koronakriisistä ponnistettaessa elvyttämällä kulttuuria voidaan elvytettää kaikkien hyvinvointia. Suomen musiikkielämä on kansainvälisestikin erittäin korkeatasoinen, ja sen taustalla on pitkä historia huippuosaamista ja sivistystä. Musiikki on sivistysyhteiskunnan sielu, ja sillä on merkittävä osa kulttuuri-identiteettien rakentumisessa. Ala tarvitsee jälleenrakentamista – resurssit tulevaisuuteen ja kasvuun. Esimerkiksi Ruotsi, Saksa ja Ranska lisäävät kulttuurin rahoitusta merkittävästi juuri nyt, eikä Suomi voi jäädä junasta.

Helsingissä 14.10.2021



Sanni Kahilainen
Puheenjohtaja, Suomen musiikkineuvosto